

Sygn. akt V *U 5/13*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2013r.

Sąd Okręgowy w Słupsku w S. Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Ewa Sławińska- Klamann**

Protokolant: st.sekr.sądowy Joanna Adamczyk-Podolska

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2013r. w Słupsku

na rozprawie sprawy

z odwołania B. T.

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

z dnia 31 października 2012 r. znak (...)

w sprawie B. T.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

o emeryturę

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu B. T. prawo do emerytury począwszy od 01 października 2012 r., nie stwierdzając odpowiedzialności organu rentowego;

II. zasądza od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz ubezpieczonego B. T. kwotę 560,59 zł (pięćset sześćdziesiąt złotych, 59/100) tytułem kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Ubezpieczony B. T. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 31.10.2012 r., znak (...), odmawiającej prawa do emerytury w obniżonym wieku.

Wniósł o uwzględnienie odwołania i zmianę zaskarżonej decyzji oraz uznanie wykonywania pracy z tytułu zatrudnienia w (...) w C. w okresie od 09.06.1976 r. do 31.07.2004 r. za pracę w szczególnych warunkach.

Pozwany organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podniósł, że przyczyną nie uwzględnienia B. T. jako okresu pracy w szczególnych warunkach w (...) w C. była stwierdzona rozbieżność w przedłożonej organowi rentowemu dokumentacji.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony B. T., urodzony (...), w dniu 01.10.2012 r. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury w obniżonym wieku. Dowodami z dokumentów wykazał okres składkowy i nieskładkowy według stanu na dzień 01.01.1999r. w

wymiarze 30 lat 2 miesięcy i 23 dni. Zdaniem organu rentowego nie wykazał 15 lat okresów pracy w szczególnych warunkach.

Nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Nie pozostaje w stosunku pracy od 01.10.2012 r.

Zaskarżoną decyzją z dnia 31.10.2012r. odmówiono ubezpieczonemu prawa do emerytury z uwagi na nie wykazanie wymaganego 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych według stanu na dzień 01.01.1999r.

/ **dowód:** akta emerytalne plik II– wniosek k. 5-6, świadectwo pracy z dnia 30.09.2012 r. – k. 2-2 v., karta przebiegu zatrudnienia na dzień 01.01.1999r. -k. 10, zaskarżona decyzja – k.9-9v. /

Ubezpieczony B. T. w okresie od 09.06.1976 r. do 31.07.2004 r. zatrudniony był w Przedsiębiorstwie Budowlano-Handlowym (...) C.. Stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę spawacza. Ubezpieczony spawał przede wszystkim na hali, jednakże w razie potrzeby spawał również elementy na budowie. Nie wykonywał pracy monter. Od początku zatrudnienia posiadał uprawnienia spawalnicze. Ukończył podstawowy kurs spawania elektrycznego w dniu 15.04.1976 r., a następnie w toku zatrudnienia w dniu 28.02.1986 r. ukończył kolejny kurs podstawowy spawania gazowego. Mimo posiadanych uprawnień nigdy nie spawał gazowo, w spornym okresie zatrudnienia spawał tylko elektrycznie. W toku zatrudnienia spawał konstrukcje stalowe, okna, drzwi, kojce dla świń, stojaki, balustrady, ogrodzenia.

/**dowód:** akta sprawy: wyjaśnienia ubezpieczonego – k. 23-23 v. w zw. z k. 25 (00:01:36-00:05:31 oraz 00:05:40-00:10:22), zeznania świadka J. R.- k. 23 v. w zw. z k. 25 (00:11:52-00:19:53), zeznania świadka Z. K.- k. 23v. -24 w zw. z k. 25 (00:19:54-00:26:38), książeczka spawacza - -k. 43-43v., zeznania świadka S. M.- k. 44-44v. w zw. z k. 46 (00:02:57-00:10:14), zeznania ubezpieczonego –k. 44 v. w zw. z k. 46 (00:13:08-00:15:36), akta osobowego ubezpieczonego- koperta 21- świadectwo pracy z dnia 04.08.2004r., świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach karta spawacza, zakres obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej przy robotach spawalniczych/

Praca ubezpieczonego w czasie spornego okresu zatrudnienia tj. od 09.06.1976 r. do 31.12.1998 r. w (...) w C. była pracą w warunkach szczególnych. Łączny okres pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych wynosi 22 lata 6 miesięcy i 23 dni.

Ubezpieczony według stanu na dzień 1 stycznia 1999 roku posiada ponad 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych.

/**dowód:** j/w/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego B. T. zasługuje na uwzględnienie.

Kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie było ustalenie uprawnień ubezpieczonego do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 , poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z art.184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32,33,39 i 40, jeżeli w dniu wejścia ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27

W myśl ust. 2 art. 184 emerytura przysługuje ubezpieczonym, którzy nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, to 20 lat w przypadku kobiet (art. 27 pkt 2). Wiek emerytalny wynika z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm.), do którego odsyła art. 32 ust. 4 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Dla mężczyzny jest to 60 lat. Wymagany okres zatrudnienia w warunkach szczególnych przewidziany w przepisach dotychczasowych, o którym mowa w art. 184 ust. 1, to okres 15 lat, o czym stanowi § 4 ust. 3 powołanego rozporządzenia.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że ubezpieczony B. T. ma ukończone 60 lat – ukończył je w dniu 29.04.2012r., nie jest członkiem OFE, posiada wymagany ponad 25 letni staż pracy liczony na dzień wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 01.01.1999 roku. Nie pozostaje w stosunku pracy od 01.10.2012 r.

Oznacza to, iż jedyną przesłanką jaką musiał ubezpieczony udowodnić w przedmiotowej sprawie była praca w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat według stanu na dzień 01.01.1999r.

Zgodnie § 22 ust 1 rozporządzenia ministra pracy i polityki społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. nr 237 poz.1312) środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

1) legitymacja ubezpieczeniowa;

2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Z kolei ust 2 tego przepisu stanowi, że jeżeli ustawa przewiduje możliwość udowodnienia zeznaniami świadków okresu składkowego, od którego zależy prawo lub wysokość świadczenia, dowód ten dopuszcza się pod warunkiem złożenia przez zainteresowanego oświadczenia w formie pisemnej lub ustnej do protokołu, że nie może przedłożyć odpowiedniego dokumentu potwierdzającego ten okres.

Jednak w spornych przypadkach, uwzględnienie okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach następuje po ustaleniu rzeczywistego zakresu obowiązków oraz wykonywania bezpośrednio i stale, w pełnym wymiarze czasu pracy tego zatrudnienia.

Zważyć przy tym należy, że w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno – rentowe prowadzenie dowodu z zeznań świadków lub z przesłuchania stron nie podlega żadnym ograniczeniom.

Według art. 473 § 1 kpc w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przed sądem przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu z zeznań świadków i z przesłuchania stron.

Ten wyjątek od ogólnych zasad, wynikających z art. 247 kpc, sprawia, że każdy istotny fakt (np. taki, którego ustalenie jest niezbędne do przyznania ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury), może być dowodzony wszelkimi

środkami dowodowymi, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2007 r. I UK 111/07).

W ocenie Sądu jest oczywiste, iż brzmienie zajmowanego stanowiska, jakie widnieje w dokumentach prowadzonych i wystawionych przez pracodawcę nie może mieć rozstrzygającego znaczenia w sprawie. Decyduje rodzaj wykonywanej pracy, co nadto wynika z powołanych wyżej przepisów prawa, w szczególności art. 32 ust. 2 który stanowi, iż dla celów ustalenia uprawnień do emerytury w obniżonym wieku za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Rodzaje prac ustala się na podstawie powołanego już wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, który w załączniku A w Działach od I do XIV wymienia rodzaje prac, które są pracą w warunkach szczególnych.

Ponadto należy dodać, iż w myśl § 2 ust. 1 tegoż rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W wykazie A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, uznano za pracę w szczególnych warunkach prace wykonywane przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym (Dział XIV pkt 12) oraz w wykazie A dział XIV poz. 12, pkt 1 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych i (...) z dnia 01 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy, podległym ministrowi budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach (Dz. Urz. MBiPMB nr 3, poz. 6).

Postępowanie dowodowe wykazało, że praca ubezpieczonego w całym spornym okresie była pracą w warunkach szczególnych. W ocenie Sądu praca ubezpieczonego na stanowisku spawacza była pracą w warunkach szczególnych.

Fakt pracy w spornym okresie został potwierdzony zeznaniami świadków: J. R., Z. K. oraz S. M.. Świadkowie pracowali razem z ubezpieczonym i znali charakterystykę i warunki pracy B. T..

Świadkowie ci w sposób szczegółowy zeznali o charakterze wykonywanej przez B. T. pracy, podkreślając że w spornym okresie ubezpieczony pracował w pełnym wymiarze czasu pracy tylko jako spawacz. Zeznania świadków w tym zakresie jako jasne, rzeczowe, logiczne i spójne Sąd uznał za wiarygodne.

W okolicznościach niniejszej sprawy oczywiste jest to, że również pracodawca ubezpieczonego pracę jego postrzegał jako pracę w szczególnych warunkach, zaś uchybienia formalne pracodawcy w prowadzeniu akt osobowych nie mogą skutkować pozbawieniem ubezpieczonego prawa do należnych mu świadczeń. Pracodawca uznał pracę ubezpieczonego za pracę w warunkach szczególnych i wydał B. T. świadectwo potwierdzające wykonywanie pracy w warunkach szczególnych wskazując, iż ubezpieczony wykonywał prace spawalnicze na stanowisku spawacza. Ubezpieczony już przed nawiązaniem stosunku pracy ukończył podstawowy kurs spawania elektrycznego, a następnie w toku zatrudnienia w dniu 28.02.1986 r. ukończył kolejny kurs podstawowy spawania gazowego (v. książeczka spawalnicza ubezpieczonego – k. 43-43 v. akt sprawy), a zatem posiadał stosowne uprawnienia do zajmowania stanowiska spawacza.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż praca ubezpieczonego w spornym okresie zatrudnienia w (...) w C. była pracą w warunkach szczególnych.

Łączny okres pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych wynosi 22 lata 6 miesięcy i 23 dni, co przekracza wymagany okres pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat.

W tym stanie rzeczy Sąd przyjął, iż ubezpieczony spełnia wszystkie przesłanki wymagane do przyznania świadczenia z art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu B. T. prawo do emerytury od dnia 01.10.2012 r. tj. od dnia złożenia wniosku o świadczenie, nie stwierdzając odpowiedzialności organu rentowego, o czym orzeczono w punkcie I sentencji wyroku.

W oparciu o art. 118 ust. 1 a powołanej ustawy Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieprzyznanie prawa do emerytury, albowiem ustalenie okresu pracy w warunkach szczególnych wymagało przeprowadzenia postępowania dowodowego przez Sąd.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99 i 108 § 1 k.p.c. zasądzając od organu rentowego jako przegrywającego sprawę koszty poniesione przez ubezpieczonego tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego oraz koszty przejazdu pełnomocnika na rozprawę w dniu 05.03.2013 r. zgodnie z przedłożonym spisem kosztów w kwocie łącznej 560,59 zł. na którą składają się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego będącego radcą prawnym należną w sprawach o świadczenie z ubezpieczeń społecznych tj. w oparciu o § 11 ust. 2 i § 2¹ ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), z uwagi na nakład pracy pełnomocnika w przedmiotowej sprawie oraz koszty przejazdu pełnomocnika samochodem osobowym o pojemności silnika powyżej 900 cm³ na rozprawę w dniu w dniu 05.03.2012 r. z C. do S. z powrotem (240 km) według stawki 0,8358 zł za kilometr przebiegu pojazdu określonej w § 2 pkt 1 lit. B rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25.03.2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271 ze zm.).